

Medel till hjälp

Lisbeth Nilsson

Dr med vet, leg. arbetsterapeut

Oberoende forskare, associerad till Lunds universitet

Tjänstledig från BoU-habiliteringen i Gällivare (1994)

Forskare/möjliggörare på Nka

Medel som ger möjligheter

Medel som ger möjligheter eller medel till hjälp kan omfatta väldigt mycket

Hjälpmedel kan också omfatta mycket - men tankarna leds alltför lätt till förskrivning av tekniska hjälpmedel

Kunskapsöversikt

Kunskapsöversikt om medel till hjälp för Nka

- Den vänder sig i första hand till anhöriga till barn och unga som har flerfunktionsnedsättning
- Men kan också läsas av olika personalgrupper som samverkar kring barnet/ungdomen och dess anhöriga

Anhörigperspektiv

- Utgångspunkten är att försöka belysa vad det finns för medel till hjälp – som är viktiga ur föräldrars, syskons och andra anhörigas synvinkel
- Att lyfta fram det som kan vara svar på frågor man har om stöd och hjälp i olika skeden av livet

Att dela erfarenheter

Att dela andras och dela med sig egna erfarenheter är också ett medel till hjälp, att få veta att fler upplever liknande utmaningar o glädjeämnen

- Bloggar
- Sociala nätverk på internet
- Tidskrifter t.ex. Föräldrakraft
- Böcker skrivna av föräldrar och anhöriga
- Föräldragrupper
- Organisationer, föreningar

Föräldrakraft tittar in på Tittut: Idag träffas gruppen för sköra barn

<http://www.foraldrakraft.se/articles/flerfunktionshinder/föräldrakraft-tittar-på-tittut-idag-träffas-gruppen-för-sköra-barn>

Att locka fram potential

- ”en djupt rotad värdering inom arbetsterapi är tron på kapacitet och terapeutens skyldighet att locka fram den kapaciteten. Ingen kapacitet eller potential är för liten eller obetydlig för att få stöd. Dessutom finns en stark tro på människors potential också när den potentialen inte är synlig eller märkbar”
- Gary Kielhofner 1992 Conceptual foundations of occupational therapy. Philadelphia: F A Davis

Hjärnans plasticitet

Senare decenniers forskning visar att hjärnan har större formbarhet än man tidigare har trott

Det kan bildas nya hjärnceller och det kan utvecklas nya nervbanor

Men det är svårt att säga hur stor formbarhet hjärnan hos en speciell person är – det är många faktorer som inverkar

Möjlighet att vara aktiv

Människan utvecklas och lär genom att vara aktiv tillsammans med andra människor

- Man kan vara aktiv utan att det syn utanpå
- Man kan fundera även om man inte kan uttrycka sina funderingar
- Hitta aktiviteter att 'växa' i – som ger utveckling, utmaning
- Hitta vad som är precis rätt utmaning

Lärande

Motivation

Hitta favoriter, intressen – det som kallas preferenser

Vad som är "bäst", roligast kan ändras

Våga prova nya saker, och ge inte upp för att det inte gick bra första gången – kan behövas tid för att tycka det nya är roligt

Det behövs två för att **'lyfta över plattåer'**

Medel som ger utveckling

Metoder, behandlingar och material som kan användas för att främja aktivitet, lärande och delaktighet

- Exemplet Köra för att Lära i elrullstol
  - Nadia som övar i en gammal Micro elrullstol

Tekniska hjälpmedel

Små och stora hjälpmedel som förskrivs för att underlätta aktivitet, lärande, omvårdnad

- Olikheter i vad man får låna, köpa själv beroende av var man bor
- Styrdokument och regelverk som gör att det inte ser likadant ut i hela landet

Delaktighet

- Att göra det möjligt att vara delaktig utifrån sina speciella möjligheter
  - ▣ Förenkla, göra om, samspela
- Att hitta lösningar, anpassningar som tillåter att familjen gör aktiviteter tillsammans
  - ▣ Uppfinningar, använda vanliga saker på nytt sätt, anpassa utrustning
- Dela erfarenheter och idéer med varandra

Lek

En stilla önskan

Att vi ska vara försiktiga med att bedöma med
ögonen

Att vi ska våga testa

inte bara en gång – många gånger

Att vi ska säga – det kanske går

Att vi ska hitta nya medel, se nya möjligheter

Kan han så.....

Från JAG:s hemsida – invigning av kontor i Göteborg 31 augusti 2013

Lisbeth Nilsson

Hemsida: www.lisbethnilsson.se

E-post: lisbeth.nilsson@med.lu.se